

WO 16.02.22 - CONCERTZAAL

ESTONIAN PHILHARMONIC CHAMBER CHOIR & SYMPHONIEORKEST VLAANDEREN

O.L.V. KRISTIINA POSK

HANA BLAŽÍKOVÁ SOPRAAN

RODERICK WILLIAMS BARITON

Pärt & Requiem van Fauré

CCHA.BE

WO 16.02.22 - CONCERTZAAL

**ESTONIAN
PHILHARMONIC
CHAMBER CHOIR &
SYMFONIEORKEST
VLAANDEREN**

O.L.V. KRISTIINA POSK

HANA BLAŽÍKOVÁ SOPRAAN

RODERICK WILLIAMS BARITON

Pärt & Requiem van Fauré

PROGRAMMA

Arvo Pärt (*1935)

Silouans Song

Adam's Lament

pauze

Gabriel Fauré (1845–1924)

Requiem, opus 48 (versie 1900)

I. Introïtus en Kyrie in re klein

II. Offertorium in sib klein

III. Sanctus in mib groot

IV. Pie Jesu in sib groot

V. Agnus Dei et Lux Aeterna in fa groot

VI. Libera Me in re klein

VII. In Paradisum in re groot

PROGRAMMATOELICHTING

Arvo Pärt

Silouans Song

Doorheen zijn carrière ontwikkelde Arvo Pärt (°1935, Estland) een muzikale taal die met ogenschijnlijk weinig middelen het hele universum vat. Die taal is radicaal, spiritueel en onvoorwaardelijk existentieel. Qua virtuositeit stellen de werken geen extreme eisen, maar precies dat vormt de grootste uitdaging. Muzikanten staan zonder afscherming tegenover de relatieve eenvoud van de klank en kunnen zich niet achter technische bravoure verstoppen.

In 1991 schreef Pärt *Silouan's Song*, een werk voor strijkorkest waarvoor hij inspiratie vond in de religieuze teksten van de Russische monnik Siloean (1866-1938). De partituur kreeg de ondertitel '*Mijn ziel hunkert naar de Heer*' mee, de openingswoorden van één van Siloeans meditaties. Elke tekstregel vond een eigen instrumentale vertaling, afgebakend door een volle maat rust. Volgens Pärt is die muzikale stilte heilig, een verwachtend luisteren dat tot bezinning leidt. Compositorisch volgen eenvoudige omwentelingen en bespiegelingen van een nauwkeurig geselecteerde reeks noten elkaar op, omkaderd met stilte.

Adam's Lament

In opdracht van de steden Istanbul en Tallinn componeerde Pärt in 2010 *Adam's Lament*. Een symbolisch werk, waarmee hij niet alleen de eenheid tussen deze twee toenmalige Europese culturele hoofdsteden wilde uitdrukken, maar ook de bijzondere band tussen de islam en het christendom. Op 7 juni 2010 vond de première plaats op een al even tekenende plek: de Hagia Irene, een voormalige Byzantijnse kerk in de Turkse hoofdstad. De tekst van deze compositie gaat eveneens terug op de woorden van monnik Siloean, en kaart het lijden van de mens aan: de teloorgang van het paradijs en de verbanning naar het aardse bestaan, met Adam als symbool van de mensheid. Om zijn boodschap diepgaand te verklanken, gebruikt

Pärt een contrastrijke mix van Orthodoxe zangstijlen en etherische strijkers- en koorpassages. De mannenstemmen vertolken Adams jammerende monoloog omgeven door het koor, dat de rol van verteller op zich neemt.

programmatoeelichting Johan Van Acker

TEKSTEN

Adam, de vader van de hele mensheid, kende in het paradijs de zoetheid van de liefde van God en daarom leed hij bitter, toen hij vanwege zijn zonde uit het paradijs verdreven werd, en hij de liefde van God verloren had en zijn weeklagen weerklonk overal in de woestenij. Zijn ziel werd gekweld door de gedachte: "Ik heb mijn geliefde God verdriet gedaan".

Hij verlangde niet zozeer naar het paradijs en de schoonheid daarvan, hij treurde om het verlies van de liefde van God die de ziel onafgebroken krachtig naar zich toe trekt.

Iedere ziel die God leert kennen door de Heilige Geest, maar vervolgens die genade weer verliest, wordt op dezelfde manier als Adam gekweld. Er is pijn en diep berouw in de ziel die haar geliefde God verdriet heeft gedaan.

Op de aarde had Adam heimwee en hij huilde bittere tranen en de aarde gaf hem geen vreugde meer. Hij

*verlangde naar God en hij zei:
"Mijn ziel verlangt naar de Heer en in
tranen zoek ik Hem. Hoe zou ik niet
naar Hem zoeken? Toen ik bij hem
was, was mijn hart vrolijk en gerust,
en de Vijand had geen toegang tot
mij, maar nu heeft de geest van het
kwaad macht over mij gekregen en hij
valt mijn ziel lastig en kwelt haar en
daarom verlangt mijn ziel naar de
Heer, ten dode toe en mijn geest
strekt zich reikhalzend uit naar God
en er is niets op aarde dat mij
vreugde kan geven en mijn ziel wil
zich niet laten troosten, maar wil
Hem weerzien en zich aan Hem
verzadigen. Ik kan Hem geen moment
vergeten en mijn ziel verlangt naar
Hem en vanuit de volheid van mijn
lijden verhef ik mijn stem en roep:
'Wees mij genadig, o God, ontferm U
over uw gevallen schepsel.'"*

*Zo weeklaagde Adam en de tranen
stroomden over zijn gezicht, over zijn
borst en op de grond en de hele
woestijn luisterde naar zijn
jammerklacht; de dieren en de vogels
verstomden van verdriet, terwijl
Adam weeklaagde, dat vanwege zijn
zonde alle vrede en liefde verloren
waren gegaan.*

*Groot was het verdriet van Adam
toen hij werd verdreven uit het
paradijs, maar toen hij zag dat zijn
zoon Abel gedood was door Kain, zijn*

*broeder, verdiepte zijn smart zich nog
meer en zijn ziel was gekweld en hij
weende en dacht: "Uit mij zullen
volkeren voortkomen en zich
vermenigvuldigen, maar allemaal
zullen ze lijden en in vijandschap
leven en elkaar doden."*

*En zijn verdriet was zo onmetelijk
groot als de zee en alleen diegene,
wiens ziel de Heer kent en weet
hoezeer Hij ons liefheeft, kan hem
begrijpen.*

*Ook ik heb de genade verloren en
met Adam roep ik: "Wees mij
genadig, o Heer. Verleen mij een
geest van nederigheid en liefde."*

vertaling Adam's Lament, Hans Boomstra

Gabriel Fauré ***Requiem, opus 48 (versie 1900)***

In tegenstelling tot de meesten van zijn tijdgenoten bleef Gabriel Fauré heel dubbelzinnig over zijn religieuze overtuiging. En toch is het zijn *Requiem* dat hem wereldberoemd maakte. Wie zoekt naar duistere, dramatische uithalen en beelden van hel en verdoemenis is bij Fauré aan het verkeerde adres. Voor hem was de dood geen pijnlijke ervaring, maar een vredevol heengaan, een bevrijding die bijna hoopvol genoemd kan worden, vol troost en mededogen.

Fauré schreef zijn *Requiem* deels uit ergernis. Jarenlang begeleidde hij als organist dodenmissen, maar na verloop van tijd raakte hij die traditionele muziek beu. Hij wilde weg van de platgetreden paden, op naar iets nieuws. Dat kwam er in stukken en brokken. In 1877 componeerde hij het *Libera Me* als een op zichzelf staand werk. In 1887-1888 volgde een vijfdelig *Petit Requiem*, waar het *Libera Me* nog niet bijhoorde. Het uitgebreide Requiem kreeg zijn definitieve zevendelige samenstelling in 1893, in een versie voor kamerorkest. Rond 1900 vroeg Faurés uitgever om een rijker georkestreerde uitgave. Het is die Trocadéro-versie – genoemd naar de Parijse zaal waar de première op 6 april 1900 plaatsvond – die u te horen krijgt, inclusief de bijzondere klank van het harmonium (het '*Modèle d'artiste et de concert 1894*' van de Parijse bouwer Alexandre).

vertaling Fauré Requiem Joke Smallegange, in samenwerking met Bert van Klaveren, leden van de Koninklijke Oratoriumvereniging Middelburg

Introitus - Kyrie

Requiem aeternam dona eis, Domine:
et lux perpetua luceat eis.

Te decet hymnus, Deus in Sion: et tibi
reddetur votum in Jerusalem.

Exaudi orationem meam, ad te omnis
caro veniet.

Kyrie eleison, Christe eleison.

Offertorium

O Domine Jesu Christe, Rex gloriae,
libera animas defunctorum de poenis
infernii, et de profundo lacu, de ore
leonis; ne absorbeat taratarus ne
cadant in obscurum.

Hostias et preces tibi Domine laudis
offerimus. Tu suscipe pro animabus
illis, quarum hodie memoriam
facimus; faceas Domine, de morte
transire ad vitam, quam olim Abrahæ
promisti, et semini ejus.

Introitus - Kyrie

Geef hun de eeuwige rust Heer en
laat het eeuwige licht hen beschijnen.

U God komt lof toe in Sion, en in
Jeruzalem zullen wij onze gelofte aan
U inlossen.

Hoor mijn gebed, tot U komt alles wat leeft.
Heer ontferm U, Christus ontferm U.

Offertorium

Heer Jezus Christus, koning der
heerlijkheid, bevrijd de zielen van de
gestorvenen van de straffen der hel,
van de diepe poel des doods, uit de
muil van de leeuw; opdat de hel hen
niet verslindt en zij niet de duisternis in vallen.

Offergaven brengen wij U, en wij
loven U Heer. Heer, neem ze aan ter
wille van de zielen die wij vandaag
gedenken. Laat Heer, hen overgaan
van de dood naar het leven, zoals U
eens beloofde aan Abraham en zijn
nakomelingen.

O Domine Jesu Christe, Rex gloriae,
libera animas defunctorum de poenis
infernī, et de profundo lacu, de ore
leonis; ne absorbeat taratarus ne
cadant in obscurum.

Sanctus

Sanctus Dominus, Dominus Deus,
Deus Sabaoth. Pleni sunt coeli et
terra gloria tua. Hosanna in excelsis.

Pie Jesu

Pie Jesu, Domine, dona eis requiem,
sempiternam requiem.

Agnus Dei – Lux aeterna

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
dona eis requiem, sempiternam
requiem.

Lux aeterna luceat eis, Domine; cum
sanctis tuis in aeternum, quia pius est.

Heer Jezus Christus, koning derheerlijkheid,
bevrijd de zielen van de gestorvenen van de straffen
der hel, van de diepe poel des doods, uit de muil van
de leeuw; opdat de hel henniet verslindt en zij niet de
duisternis in vallen.

Sanctus

Heilig is de Heer, de Heer is God, God
der heerscharen. Aarde en hemel zijn
vol van uw glorie. Hosanna in den hoge.

Pie Jesu

Genadige Heer Jezus, geef hun rust,
eeuwige rust.

Agnus Dei – Lux aeterna

Lam Gods, dat de zonden der wereld
wegdraagt, geef hun rust, eeuwige
rust. Laat uw eeuwige licht hen
beschijnen, samen met Uw heiligen in
eeuwigheid, want U bent vol van genade.

Libera me

Libera me, Domine, de morte aeterna, in die illa tremenda, in die illa; quando coeli movendi sunt et terra, dum veneris judicare saeculum per ignem.

Tremens factus sum ego, et timeo dum discussio venerit atque ventura ira. Dies illa, dies irae, calamitatis et miseriae, dies illa, dies magna et amara valde.

In Paradisum

In paradisum deducant angeli; in tuo adventu suscipiant te martyres, et perducant te in civitatem sanctam Jerusalem.
Chorus angelorum te suscipiat, et cum Lazaro quondam paupere aeternam habeas requiem, aeternam habeas requiem.

Libera me

Bevrijd mij Heer, van de eeuwige dood, op die huiveringwekkende dag, die dag, als hemel en aarde zullen wankelen, wanneer u zult verschijnen om de wereld met vuur te oordelen.

Ik sidder en ben bang wanneer het oordeel zal komen en de toorn nabij is. Die verschrikkelijke dag van, dag van toorn, ramspoed en ellende, die grote en zeer bittere dag.

In Paradisum

We wensen je toe dat de engelen je begeleiden naar het paradijs; dat de martelaren je ontvangen bij je komst en je begeleiden naar de heilige stad Jeruzalem.
We wensen je toe dat het koor van engelen je ontvangt en dat je samen met de ooit arme Lazarus eeuwige rust krijgt, eeuwige rust.

KRISTIINA POSKA DIRIGENT

Dirigent Kristiina Poska (Türi) startte haar muzikale carrière in Tallinn waar ze koördirectie studeerde. Nadien trok ze naar Berlijn en studeerde er orkestdirectie aan de Hochschule für Musik 'Hanns Eisler' bij professor Christian Ehwald.

Kristiina Poska beleefde in 2010 haar grote doorbraak met een indrukwekkende *La Traviata* van Verdi in de Komische Oper Berlin. Van 2012 tot 2016 was ze eerste kapelmeester van dit gerenommeerde gezelschap. Naast haar succesvolle operacarrière is Kristiina Poska een internationaal veelgevraagde concert-dirigent. Ze leidde onder andere Tonhalle Orchester Zürich, Camerata Salzburg, de radio-orkesten van o.a. Keulen, Leipzig, Saarbrücken, Frankfurt am Main en Wenen, Münchner Philharmoniker, Kammerphilharmonie Bremen, Orchestra della Svizzera Italiana, Nationaal Orkest van Estland, Orchestre Philharmonique de Strasbourg, Symphonieorchester Bern, Tokyo Symphony Orchestra, Orchestre National de Lyon en de orkesten van English National Opera, Semperoper Dresden en Staatsoper Stuttgart.

In 2013 won Poska de felbegeerde dirigentenprijs van het Dirigentenforum van de Deutsche Musikrat. "Weinigen hebben zo'n groot klankpalet als Kristiina Poska", schreef de Duitse pers. Ze was tevens finaliste van de Donatella Flick Competition, alsook van de Malko Competition in 2012 waar ze zowel de derde prijs als de publieksprijs in de wacht sleepte.

Kristiina Poska is naast chef-dirigent van Symfonieorkest Vlaanderen tevens Eerste gastdirigent van het Nationaal Symfonisch Orkest van Estland.

kristiinaposka.com

HANA BLAŽÍKOVÁ SOPRAAN

Hana Blažíková is een vooraanstaande sopraan uit Tsjechië. Haar specialisatie is barok-, renaissance- en middeleeuwse muziek. Ze treedt op met ensembles en orkesten over de hele wereld, zoals Collegium Vocale Gent, Bach Collegium Japan, Sette Voci, Amsterdam Baroque Orchestra en L'Arpeggiata. Ze werkt regelmatig samen met de cornettist Bruce Dickey, met wie ze de cd 'Breathtaking' opnam.

Blažíková was al te gast op belangrijke festivals, waaronder Edinburgh International Festival, Salzburger Festspiele, Festival Oude Muziek Utrecht, Tage Alter Musik Regensburg, Resonanzen, Festival de Sablé, Festival de La Chaise-Dieu, Hong Kong Arts Festival en Bachfest Leipzig.

Grote wereldtournees in Europa en de Verenigde Staten de afgelopen jaren waren de trilogie van Monteverdi's opera's - *L'Orfeo*, *Il Ritorno d'Ulisse in Patria*, *L'incoronazione di Poppea* - onder leiding van John Eliot Gardiner en de *Matthäus Passion* onder leiding van Philippe Herreweghe. Blažíková verschijnt op meer dan dertig cd's, waaronder de bekende reeks *Bach-cantates* met Bach Collegium Japan.

hanablazikova.com

RODERICK WILLIAMS BARITON

Roderick Williams is een bekende bariton en misschien zelfs de meest gevraagde opera- en concertzanger van het Verenigd Koninkrijk. Zijn repertoire reikt van barok tot hedendaagse wereldpremières. Hij werkte al samen met onder meer Royal Opera House Covent Garden, English National Opera, Florida Grand Opera, BBC Symphony Orchestra, London Symphony Orchestra, Deutsches Symphonie-Orchester Berlin, Russisch Nationaal Orkest en vele andere.

Daarnaast is Williams ook een actieve componist en nam hij al verschillende cd's op. Op dit moment werkt hij aan een opname van de drie Schubert-cycli voor Chandos en aan opnames van Stanford en Somervell voor Somm.

Als singer-in-residence voor Music in the Round in Sheffield presenteert hij concerten en leidt hij dynamische en innovatieve leer- en participatieprojecten die amateurzangers - jong en oud - kennis laten maken met de uitvoering van klassiek repertoire. Hij is ook artist-in-residence bij Royal Liverpool Philharmonic Orchestra.

In 2016 won hij de Royal Philharmonic Society's Singer of the year award. In juni 2017 ontving hij een OBE (De Orde van het Britse Rijk) voor zijn diensten aan de muziek.

grovesartists.com/artist/roderick-williams

ESTONIAN PHILHARMONIC CHAMBER CHOIR

Het Ests Filharmonisch Kamerkoor is wereldberoemd en dat mag je vrij letterlijk nemen. Het ensemble, opgericht in 1981 door Tõnu Kaljuste was al o.a. te gast bij BBC Proms, Hong Kong Arts Festival, Salzburg Festspiele, Mozartwoche, Edinburgh International Festival, Festival Aix-en-Provence, Sydney Opera House, Wiener Konzerthaus, Koninklijk Concertgebouw in Amsterdam, Palau de la Musica in Barcelona, Barbican Centre in Londen, Carnegie Hall in New York, Walt Disney Concert Hall in Los Angeles.

Ze zongen al onder leiding van befaamde dirigenten als Claudio Abbado, Neeme Järvi, Paavo Järvi, Marc Minkowski, Sir Colin Davis, Andrés Orozco-Estrada en Gustavo Dudamel, en werkten met orkesten als Australian Chamber Orchestras, London Symphony Orchestra, Mahler Chamber Orchestra, Berlin Rundfunk Orchestra, Salzburg Camerata, Frankfurt Radio Symphony Orchestra en Angeles Philharmonic.

Het repertoire van het koor strekt zich uit van gregoriaans en barok tot de muziek van de 21ste eeuw, met speciale aandacht voor het werk van Estse componisten, zoals Arvo Pärt. Hun uitvoeringen van Pärt werden bovendien al tweemaal met een Grammy bekroond. Enkele andere prijzen die ze in de wacht sleepten: Diapason d'Or, Preis der Deutschen Schallplattenkritik, Danish Music Award, Choc de l'Année Classica 2014. . . In 2020 riep BBC Music Magazine EPCC uitgeroepen tot een van de 10 beste koren ter wereld.

epcc.ee

SYMFONIEORKEST VLAANDEREN

Reeds meer dan zestig jaar is Symfonieorkest Vlaanderen een vaste waarde in het Vlaamse culturele landschap. Met zestig geëngageerde en gepassioneerde musici en onder leiding van gerenommeerde dirigenten brengt Symfonieorkest Vlaanderen zowel uitvoeringen en creaties van hedendaagse muziek als eigentijdse vertolkingen van het vertrouwde symfonische repertoire vanaf het classicisme. Het orkest vervult een voorbeeldfunctie in het scheppen van kansen voor jonge, talentvolle musici, componisten, solisten en dirigenten, en maakt muziek uit heden en verleden toegankelijk voor een zo breed en divers mogelijk publiek in Vlaanderen en daarbuiten.

Naast de concertreeksen in Antwerpen, Brugge, Brussel en Gent is Symfonieorkest Vlaanderen te gast in de vooraanstaande cultuurcentra in Vlaanderen, en op festivals in binnen- en buitenland. Sinds het concertseizoen 2019-20 staat de Estse dirigent Kristiina Poska aan het roer.

Symfonieorkest Vlaanderen geniet de steun van de Vlaamse Overheid en Stad Gent, en is sinds 2017 orkest in residentie in Muziekcentrum De Bijloke Gent.

symfonieorkest.be

MUSICI SYMFONIEORKEST VLAANDEREN

Eerste viool

Jan Orawiec, Veerle Houbraken,
Laure Bardet, Bence Ábrahám,
Tim Breckpot, Nathalie Hepp,
Peter Hellemond, Fien Van den Fonteyne
& Pieter Jansen

Tweede viool

Gudrun Verbanck, Christophe Pochet,
Pieter Decolvenaer, Liesbet Jansen,
Stefaan De Rycke, Eva Pusker, Isabelle
Decraene & Hanneke Verbueken

Altviool

Kris Hellemans, Kaatje Strauven
Morgan Huet, Bruno De Schaepdrijver,
Korneel Taeckens, Jasmien Van
Hauthem & Iris Roggeman

Cello

Renaat Ackaert, Joyce Kuipers,
Artem Smahaylo, H el ene Viratelle,
Caroline Steen & Frederika Mareels

Contrabas

Koenraad Hofman, Bram Decroix &
Sanne Deprettere

Fluit

Caroline Peeters & Veerle Secember

Klarinet

Daniel Mourek & Tom Daans

Fagot

Koen Copp e & Davy Callens

Hoorn

NN, Bruno Melckebeke, Vivien Paurise
& Diechje Minne

Trompet

Steven Bossuyt & Bart Copp e

Trombone

Wim Lauryssen, Joren Elsen &
Wouter Loose

Pauken

Wim De Vlaminck

Harp

Anouk Sturtewagen

Harmonium

Bart Rodyns

OM NAAR UIT TE KIJKEN

za 19 mrt 2022 - 20u - Sint-Quintinskathedraal Hasselt
CAPRIOLA DI GIOIA O.L.V. BART NAESSENS
Stabat mater van Pergolesi

Hoe kan het toch dat een compositie van een 26-jarige componist uit Napels al jarenlang steevast op nummer 1 prijkt in de Klara Top 100, dé poll van de klassieke muziek?

Capriola di Gioia & Bart Naessens lieten zich verwonderen door de schoonheid van de geniale melodieën, de natuurlijke dynamieken en vooral ook door de expressie.

HET VOLLEDIGE PROGRAMMA OP [ccha.be](https://www.ccha.be)